

POLITYKA ORAZ PROCEDURY OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM

12 CZERWCA 2024

Preambuła, czyli wstęp do dokumentu

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez personel placówki jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Członkowie personelu placówki traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez członków personelu wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel placówki, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych danej placówki oraz swoich kompetencji.

Podstawy prawne Polityki ochrony dzieci

Tworząc Politykę Ochrony Dzieci nasza placówka opiera się na poniższych podstawach prawnych:

- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606).
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 31 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) -art. 23 i 24
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).

Spis treści

Rozdział 1 Słowniczek pojęć/objaśnienie terminów używanych w dokumencie	
Polityka ochrony dzieci	3
Rozdział 2 Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci ...	3
Rozdział 3 Zasady rekrutacji personelu (pracowników / współpracowników / wolontariuszy / stażystów / praktykantów)	3
Rozdział 4 Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem (pracownikami / współpracownikami / wolontariuszami / stażystami / praktykantami) placówki a dziećmi	4
Rozdział 5 Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka	4
Rozdział 6 Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w placówce	5
Rozdział 7 Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych	6
Rozdział 7 Monitoring	6
Rozdział 8 Przepisy końcowe	7

Rozdział 1

Słowniczek pojęć/objaśnienie terminów używanych w dokumencie Polityka ochrony dzieci

§1.1. Personelem lub członkiem personelu jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej a także wolontariusz i stażysta.

2. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.

3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.

4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.

5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

6. Osoba odpowiedzialna za Internet to wyznaczony przez kierownictwo placówki członek personelu, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie placówki oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.

7. Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem to wyznaczony przez kierownictwo placówki członek personelu sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w placówce.

8. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział 2

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§2. 1. Personel placówki posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci. Katalog czynników ryzyka krzywdzenia dzieci oraz symptomów krzywdzenia małoletnich stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej Polityki.

2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka członkowie personelu placówki podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

3. Personel monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.

Rozdział 3

Zasady rekrutacji personelu (pracowników / współpracowników / wolontariuszy / stażystów / praktykantów)

§3. Rekrutacja członków personelu placówki odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu stanowią Załącznik nr 2 do niniejszej Polityki.

Rozdział 4

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem (pracownikami / współpracownikami / wolontariuszami / stażystami / praktykantami) placówki a dziećmi

§ 4. Personel zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji personel–dziecko ustalone w placówce. Zasady stanowią Załącznik nr 3 do niniejszej Polityki.

Rozdział 5

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

§ 5. W przypadku powzięcia przez członka personelu szkoły podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji wychowawcy / pedagogowi / psychologowi / dyrekcji szkoły.

§ 6. 1. Wychowawca / pedagog / psycholog / dyrekcja szkoły wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o podejrzeniu.

2. Wychowawca sporządza opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, pedagogiem / psychologiem i rodzicami, oraz plan pomocy dziecku.

3. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:

- a. podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej placówki;
- b. wsparcia, jakie szkoła zaoferuje dziecku;
- c. skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

§ 7. 1. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrekcja szkoły powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog / psycholog, wychowawca dziecka, dyrekcja, inni członkowie personelu mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku (dalej okreśłani jako: zespół interwencyjny).

2. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga / psychologa oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.

3. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.

§8. 1. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez pedagoga / psychologa opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

2. Pedagog / psycholog informuje opiekunów o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura / policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczącemu zespołu

interdyscyplinarnego – procedury „Niebieskie Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).

3. Po poinformowaniu opiekunów przez pedagoga / psychologa – zgodnie z punktem poprzedzającym – dyrekcja szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury / policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny / o podjęcie działań z uwagi na zagrożone bezpieczeństwo małoletnich dzieci / o ograniczenie władzy rodzicielskiej przez nadzór kuratora na czas trwania postępowania do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich. Do ośrodka pomocy społecznej przekazywany jest formularz „Niebieska Karta – A” przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

5. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

§9. 1. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 4 do niniejszej Polityki. Kartę załącza się do teczki pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecka.

2. Cały personel placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział 6

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w placówce

§ 10. 1. Szkoła zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

2. Placówka, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

3. Wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku dziecka stanowią Załącznik nr 5 do niniejszej Polityki.

§ 11. 1. Personelowi placówki nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.

2. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, członek personelu placówki może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

§ 12. 1. Upublicznienie przez personel placówki wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.

2. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1., powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie youtube.com w celach promocyjnych).

Rozdział 7

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

§13. 1. Szkoła, zapewnia dzieciom dostęp do Internetu poprzez Ogólnopolską Sieć Edukacyjną w skrócie OSE, czyli publiczną sieć telekomunikacyjną, dostarczającą szybki Internet wraz z usługami bezpieczeństwa sieciowego i teleinformatycznego.

2. Na terenie placówki dostęp dziecka do Internetu możliwy jest tylko:
 - a. pod nadzorem członka personelu placówki na zajęciach komputerowych;
 - b. za pomocą sieci wifi (OSE) placówki, po podaniu hasła.

3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem członka personelu placówki, ma on obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Personel placówki czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas lekcji.

4. W miarę możliwości osoba odpowiedzialna za Internet przeprowadza z dziećmi cykliczne szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.

5. Placówka zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.

Rozdział 7

Monitoring

§ 15. 1. Dyrekcja szkoły wyznacza Aleksandrę Miłan-Cholewę oraz Annę Kowal-Goliszek jako osoby odpowiedzialne za Politykę ochrony dzieci w szkole.

2. Osoby, o których mowa w punkcie poprzedzającym, są odpowiedzialne za monitorowanie realizacji Polityki, za reagowanie na sygnały naruszenia Polityki oraz za proponowanie zmian w Polityce.

3. Osoby, o których mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, przeprowadzają wśród personelu placówki, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 6 do niniejszej Polityki.

4. W ankiecie członkowie personelu placówki mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać naruszenia Polityki w placówce.

5. Osoby, o których mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, dokonują opracowania wypełnionych przez personel placówki ankiet. Sporządzają na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazują dyrekcji szkoły.

6. Dyrekcja szkoły wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i ogłasza personelowi placówki nowe brzmienie Polityki.

Rozdział 8

Przepisy końcowe

§16. 1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla personelu placówki, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla personelu lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną.

Katalog czynników ryzyka oraz symptomów krzywdzenia małych dzieci

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka oraz symptomy krzywdzenia dzieci.

1. Czynniki związane z osobą dziecka:

- dziecko z niepełnosprawnością fizyczną lub umysłową;
- dziecko przewlekłe chore somatycznie;
- specyficzne cechy zachowania dziecka (nadpobudliwość, trudności z jedzeniem, trudności ze snem, moczenie, zanieczyszczanie się);
- nawykowy szacunek dziecka do osób dorosłych;
- naturalne potrzeby dziecka (bliskości, ciepła, akceptacji, uwagi, troski, zaufania);
- naturalna seksualność dziecka;
- wiek dziecka i naturalna ciekawość poznawcza;
- brak wiedzy i możliwości obiektywnej oceny zachowania osób dorosłych;
- dziecko przedwcześnie urodzone i/lub z niską masą urodzeniową;
- dzieci z ciąży mnogiej;
- dziecko odseparowane od matki tuż po urodzeniu;
- dziecko urodzone po upływie mniej niż 18 miesięcy od ostatniego porodu;
- dziecko urodzone po śmierci poprzedniego dziecka.

2. Czynniki wynikające ze struktury i funkcjonowania rodziny:

- sytuacje kryzysowe w rodzinie (naturalne i losowe);
- głębokie konflikty małżeńskie lub rodzinne;
- klimat agresji;
- zaburzenia więzi uczuciowej i seksualnej;
- choroba psychiczna lub zaburzenia emocjonalne w rodzinie, wysoki poziom stresu;
- zakłócenia w komunikacji wewnątrzrodzinnej;
- zakłócenia w zakresie ról pełnionych przez poszczególnych członków rodziny;
- posiadanie dzieci z różnych związków;
- posiadanie dzieci przysposobionych, rodzina zastępcza/adopcyjna;
- znaczna różnica wieku między rodzicami/opiekunami dziecka;
- niekorzystna sytuacja ekonomiczno-bytowa;
- wielodzietność;
- związki nieformalne; obecność niespokrewnionych osób dorosłych w rodzinie;
- związki mieszane etnicznie i kulturowo;
- nieobecność rodziców/rodzica;

- autorytarny styl rodzicielstwa;
- samotne rodzicielstwo;
- uzależnienia.

3. Czynniki wynikające z cech rodzica:

- uzależnienia;
- niepełnosprawność intelektualna;
- problemy emocjonalne, choroba psychiczna;
- doświadczenie krzywdzenia w rodzinie generacyjnej;
- brak satysfakcji w obecnym związku;
- niewystarczające umiejętności rodzicielskie;
- wcześniejsze nieudane związki;
- wyłączenie się psychiczne i/lub fizyczne rodzica niekrzywdzącego;
- wiek;
- brak akceptacji ciąży;
- rozczarowanie związane z płcią dziecka.

4. Czynniki związane ze środowiskiem społecznym:

- izolacja społeczna;
- ubóstwo,
- przemoc i patologia w najbliższym otoczeniu rodziny.

Mapa krzywdzenia

Krzywdzenie dziecka to każde działanie, które powoduje cierpienie, zaburza rozwój, włącza dziecko w aktywność nieadekwatną do etapu rozwoju. To również zaniechanie działania skutkujące narażeniem dziecka na niebezpieczeństwo.

Rodzaje przemocy wobec dziecka:

- *przemoc fizyczna*
przemoc fizyczna wobec dziecka to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub ze strony osoby, której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzy. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.
- *przemoc psychiczna*
przemoc psychiczna wobec dziecka to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną,

zaniedbywanie emocjonalne, relacje z dzieckiem oparte na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem a dzieckiem.

- *wykorzystywanie seksualne*

wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy,

- *zaniedbywanie*

zaniedbywanie dziecka to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju.

Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

Na co zwrócić uwagę?

Przemoc fizyczna

Dziecko	Rodzic
<p>ma widoczne obrażenia ciała (poparzenia, ślady po ugryzieniu, siniaki, złamania kości), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić,</p> <p>boi się rodzica lub opiekuna,</p> <p>podawane przez nie wyjaśnienia dotyczące urazów i siniaków nie są spójne z charakterem obrażeń.</p>	<p>podaje sprzeczne lub nieprzekonujące wyjaśnienia dotyczące obrażeń dziecka, bądź w ogóle odmawia wyjaśnień,</p> <p>stosuje surową dyscyplinę wobec dziecka, w tym kary fizyczne,</p> <p>nadużywa alkoholu lub narkotyków, ciągle obwinia i krytykuje dziecko.</p>

Przemoc psychiczna

Dziecko	Rodzic
<p>zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku (w sposób zbyt dorosły lub zbyt infantylny),</p> <p>wskazuje zaburzenia jedzenia (nie dojada, nadmiernie się objada, wymiotuje)</p> <p>jest opóźnione w rozwoju fizycznym bądź emocjonalnym,</p> <p>moczy się, bądź zanieczyszcza kałem,</p> <p>samookalecza się,</p> <p>ma problemy ze snem, nocne koszmary, boi się chodzić spać</p>	<p>ciągle obwinia, poniża i strofuje dziecko,</p> <p>nie interesuje się problemami dziecka,</p> <p>otwarcie odrzuca dziecko,</p> <p>faworyzuje jedno z rodzeństwa,</p> <p>w oczekiwaniach i wymaganiach wobec dziecka nie bierze pod uwagę jego możliwości</p>

Przemoc seksualna

Dziecko	Rodzic
<p>przejawia dziwne bądź niezwykle dla swojego wieku zachowania seksualne (np. jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o seksie)</p> <p>jest wycofane, depresyjne, zachowuje się infantylnie, ma trudności w relacjach z rówieśnikami)</p> <p>odmawia przebierania się w towarzystwie innych (np. przed zajęciami sportowymi)</p> <p>nadużywa alkoholu lub narkotyków,</p> <p>pogorszyło się w nauce,</p> <p>ma trudności z chodzeniem lub siadaniem, doświadcza bólu intymnych części ciała,</p> <p>jest w ciąży lub jest chore wenerycznie,</p> <p>ucieka z domu,</p> <p>chwali się nagłym przypływem gotówki lub prezentów</p>	<p>przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym z dzieckiem (np. podczas zabawy),</p> <p>nadużywa alkoholu lub narkotyków,</p> <p>nie utrzymuje relacji z osobami spoza najbliższej rodziny,</p> <p>przejawia nadopiekuńczość w stosunku do dziecka,</p> <p>ogranicza kontakty dziecka z rówieśnikami</p>

Zaniedbywanie

Dziecko	Rodzic
często jest nieobecne w szkole lub przedszkolu, kradnie jedzenie bądź pieniądze kolegom, żebrze, nie otrzymuje odpowiedniej opieki medycznej, szczepień, okularów, itp. jest często brudne, nieprzyjemnie pachnie, często jest ubrane nieodpowiednio do pogody, pije alkohol lub nadużywa narkotyki, mówi, że w domu nie ma osoby, która mogłaby się nim zająć, popęłnia czyny niezgodne z prawem np. akty wandalizmu, kradzieże.	nie interesuje się sprawami dziecka, jest bezradny życiowo lub pogrążony w depresji, często nie docieka na umówione spotkanie, nadużywa alkoholu lub nadużywa narkotyki, całymi dniami przebywa poza domem, pozostawiając dziecko bez opieki.

Krzywdzenie dzieci może manifestować się także w szkole poprzez różnorodne objawy. Oto **szkolne symptomy**, które mogą wskazywać na krzywdzenie dziecka:

Symptomy w zachowaniu szkolnym:

1. Trudności w nauce:

- nagle obniżenie osiągnięć szkolnych, mimo wcześniejszego dobrego wyniku,
- problemy z koncentracją lub zapamiętywaniem informacji,
- coraz większe zaległości

2. Nadmierna nieśmiałość lub agresja:

- nadmierne wycofanie się, trudności w nawiązywaniu relacji z rówieśnikami,
- nadmierne zachowania agresywne wobec innych uczniów,
- odizolowanie od grupy

3. Zmiany w zachowaniu w klasie:

- nadmierna nadpobudliwość, trudności z utrzymaniem uwagi,
- unikanie uczestnictwa w zajęciach, brak zaangażowania.

Fizyczne symptomy:

1. Niewytłumaczalne obrażenia:
 - obecność siniaków, skaleczeń, oparzeń lub innych obrażeń bez logicznego wyjaśnienia.
2. Niedostateczna higiena osobista:
 - brudne ubrania, niechlujny wygląd, brzydki zapach.
3. Zachowanie społeczne:
 - izolacja lub brak relacji z rówieśnikami,
 - dziecko może być wykluczone z grupy rówieśniczej lub unikać interakcji z innymi dziećmi.
4. Lęk lub niepokój przed powrotem do domu:
 - wykazywanie zaniepokojenia lub oporu przed powrotem do domu po szkole,
 - bardzo długie przebywanie w świetlicy szkolnej lub bibliotece szkolnej .
5. Zmiany w aktywności ucznia:
 - nagle nieobecności w szkole,
 - czyste opuszczanie zajęć lub nieregularne uczęszczanie do szkoły.
6. Brak zainteresowania uczestnictwem w zajęciach pozalekcyjnych:
 - utrata zainteresowania uczestnictwem w szkolnych aktywnościach, - brak zainteresowania zajęciami sportowymi, dodatkowymi zajęciami rozwijającymi zainteresowania uczniów.

Objawy emocjonalne:

1. Depresja lub niskie poczucie własnej wartości:
 - widoczne objawy smutku, apatii lub braku motywacji,
 - wyrażanie niskiego poczucia wartości, brak pewności siebie,
 - nadmierne reakcje emocjonalne, nagłe zmiany nastroju, czyste wybuch płaczu lub gniewu.
 - wycofanie się,
 - brak chęci do życia.

Te symptomy mogą być wskazówkami dla nauczycieli i personelu szkolnego, że dziecko może być krzywdzone. Jest to sygnał, aby zwrócić uwagę i zgłosić swoje obserwacje odpowiednim organom, takim jak służby opieki społecznej czy inne instytucje, które mogą podjąć działania w celu ochrony dziecka. Współpraca pomiędzy szkołą a innymi służbami może być kluczowa w zapewnieniu bezpieczeństwa i wsparcia dla dzieci doświadczających krzywdzenia.

ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PERSONELU

Szkoła Podstawowa im. J. Korczaka w Ratowicach dba, aby osoby w niej zatrudnione (w tym osoby zatrudniane na podstawie umowy zlecenia, wolontariusze / praktykanci) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z uczniami oraz były dla nich bezpieczne. W tym celu:

1. Szkoła przed zatrudnieniem prosi kandydata / kandydatkę o dane (w tym dokumenty) dotyczące:
 - a. wykształcenia,
 - b. kwalifikacji zawodowych,
 - c. przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata / kandydatki.
2. Przed zatrudnieniem szkoła zobowiązuje kandydata / kandydatkę do wypełnienia kwestionariusza osobowego zawierającego:
 - a. imię (imiona) i nazwisko,
 - b. datę urodzenia,
 - c. dane kontaktowe osoby zatrudnianej,aby móc zidentyfikować osobę.
3. Przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków Dyrektor Szkoły jest zobowiązany do sprawdzenia osoby zatrudnianej w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym, a pracowników pedagogicznych dodatkowo w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych.
4. Aby sprawdzić osobę w RSP szkoła pobiera od kandydata następujące dane:
 - a. imię i nazwisko,
 - b. datę urodzenia,
 - c. pesel,
 - d. nazwisko rodowe,
 - e. imię ojca,
 - f. imię matki.
5. Wydruk z RSP przechowywany jest w aktach osobowych pracownika lub dokumentacji dotyczącej wolontariusza / praktykanta / osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
6. Kandydat / kandydatka zobowiązany/a jest do dostarczenia zaświadczenia o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.
7. W przypadku niemożliwości przedstawienia zaświadczenia kandydat / kandydatka musi złożyć oświadczenie o niekaralności oraz braku toczących się przeciwko niej postępowań przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych, którego wzór stanowi Załącznik nr 1 do Zasad Bezpiecznej Rekrutacji Personelu.

8. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinna również przedłożyć informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontarjackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów. Osoba ta, wypełnia oświadczenie o krajach zamieszkania, którego wzór stanowi Załącznik nr 2 do Zasad Bezpiecznej Rekrutacji Personelu.
9. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat / kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. Wzór tego oświadczenia stanowi Załącznik nr 1 do Zasad Bezpiecznej Rekrutacji Personelu.
10. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(miejsowość i data)

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja, nr PESEL

/nr paszportu oświadczam, że:

- w państwie nie jest prowadzony rejestr karny*/ nie wydaje się informacji z rejestru karnego*
- nie mogłem/am przedstawić informacji z rejestru karnego z powodu*

Oświadczam, że nie byłem/em prawomocnie skazana/y w państwie

..... za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Podpis

.....
(miejsowość i data)

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1.....

2.....

Oraz jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi/ informację z rejestrów karnych.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Podpis

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PERSONEL-DZIECKO

Podstawową zasadą relacji między małoletnimi, a personelem szkoły jest działanie dla dobra ucznia, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnieniem jego emocji i potrzeb oraz w jego najlepszym interesie. Personel szkoły działa wyłącznie w ramach obowiązującego prawa powszechnego, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich uprawnień i kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników (pedagogicznych i niepedagogicznych), praktykantów i wolontariuszy.

1. Podstawowe standardy określające zasady obejmują w szczególności:

- utrzymywanie profesjonalnej relacji z uczniami i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy wobec innych uczniów;
- zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji z uczniami, podkreślające zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nich, nie wymuszające zwierzeń na siłę i okazujące zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy;
- nie zostawianie uczniowi nieograniczonej wolności, wyznaczanie jasnych granic postępowaniu i oczekiwań, egzekwując konsekwencje za ich nieprzestrzeganie, ucząc tym samym, że odpowiedzialność jest po stronie ucznia, a konsekwencje wynikają z jego działania;
- reagowanie w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych ucznia, w tym dostosowanie poziomu komunikacji do ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnego;
- uwzględnianie potrzeb ucznia oraz dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów, w tym
- dostosowanie metod i form pracy dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ucznia niepełnosprawnego i ucznia zdolnego;
- równe traktowanie uczniów bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny i światopogląd;
- fizyczny kontakt z uczniem możliwy tylko jako odpowiedź na realne potrzeby ucznia w danym momencie, z uwzględnieniem jego wieku, płci, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego. Na kontakt fizyczny (np. przytulenie) uczeń zawsze musi wyrazić zgodę;
- ustalanie reguł i zasad pracy w grupie, jasne określanie wymagań i oczekiwań wobec ucznia, stanowcze reagowanie na zachowania niepożądane;

- udział personelu w doskonaleniu zawodowym w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec małoletnich, komunikacji interpersonalnej, diagnozy czynników ryzyka, świadczących o możliwości stosowania przemocy wobec małoletniego;
- panowanie pracownika nad własnymi emocjami;
- kontakt z uczniami odbywa się wyłącznie w godzinach pracy wychowawcy-nauczyciela i dotyczy celów edukacyjnych lub opiekuńczo-wychowawczych, a jeśli istnieje potrzeba spotkania z uczniami poza godzinami pracy, należy poinformować o tym dyrektora lub kierownika sekcji i uzyskać zgodę rodziców małoletniego ucznia;
- jeśli uczeń i jego rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika, zachowuje on poufność wszystkich informacji dotyczących innych uczniów szkoły.

2. W relacji personelu z małoletnimi uczniami niedopuszczalne jest w szczególności:

- stosowanie wobec ucznia przemocy w jakiegokolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie uczniów;
- podnoszenie głosu, krzyczenie na uczniów, wywoływanie u nich lęku;
- ujawnianie informacji wrażliwych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej itp.) dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów;
- zachowywanie się w obecności uczniów w sposób niestosowny, np. poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej;
- nawiązywanie z uczniem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składanie mu propozycji o nieodpowiednim charakterze, kierowanie do niego seksualnych komentarzy, żartów, gestów oraz udostępnianie uczniom treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę;
- faworyzowanie uczniów;
- utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika;
- proponowanie uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z uczniami lub w ich obecności;
- zapraszanie uczniów do swojego miejsca zamieszkania.

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa	Data	Działanie
5. Spotkania z opiekunami dziecka	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	<ul style="list-style-type: none"> - zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, - wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, - inny rodzaj interwencji. Jaki? 	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach/ działania placówki/działania rodziców	Data	Działanie

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO I DANYCH OSOBOWYCH DZIECI

1. Nasze wartości:
 - 1) We wszystkich działaniach kierujemy się odpowiedzialnością i rozwagą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.
 - 2) Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu naszych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci. Wykorzystujemy zdjęcia/nagrania pokazujące szeroki przekrój dzieci – chłopców i dziewczęta, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach i stopniu sprawności.
 - 3) Dzieci mają prawo zdecydować, czy ich wizerunek zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez nas użyty.
 - 4) Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku ich dziecka jest tylko wtedy wiążąca, jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.
2. Dbamy o bezpieczeństwo wizerunków dzieci poprzez:
 - 1) zbieranie pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych na publikację wizerunku na stronach internetowych szkoły na początku edukacji dzieci.
 - 2) udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzystamy zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście, jak będziemy przechowywać te dane i jakie potencjalne ryzyko wiąże się z publikacją zdjęć/ nagrań online.
 - 3) unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska. Jeśli konieczne jest podpisanie dziecka używamy tylko imienia.
 - 4) rezygnację z ujawniania jakichkolwiek informacji wrażliwych o dziecku dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem dziecka (np. w przypadku zbiorów indywidualnych organizowanych przez szkołę).
 - 5) zmniejszenie ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań dzieci poprzez przyjęcie zasad:
 - i. wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu/ nagraniu muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście,
 - ii. zdjęcia/nagrania dzieci powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać dzieci w grupie, a nie pojedyncze osoby.
 - 6) rezygnację z publikacji zdjęć dzieci, nad którymi nie sprawujemy już opieki, jeśli one lub ich rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na wykorzystanie zdjęć po odejściu z placówki.

przyjęcie zasady, że wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego

rozpowszechniania wizerunków dzieci należy rejestrować i zgłaszać dyrekcji, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Rejestrowanie wizerunków dzieci do użytku szkoły

3. W sytuacjach, w których nasza placówka rejestruje wizerunki dzieci do własnego użytku, deklarujemy, że:
 - 1) Dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zawsze będą poinformowani o tym, że dane wydarzenie będzie rejestrowane.
 - 2) Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na rejestrację wydarzenia zostanie przyjęta przez nas na piśmie.
 - 3) Jeśli rejestracja wydarzenia zostanie zlecona osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście) zadbamy o bezpieczeństwo dzieci poprzez:
 - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,
 - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia,
 - niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z dziećmi bez nadzoru pracownika naszej placówki,
 - poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych oraz dzieci, że osoba/firma rejestrująca wydarzenie będzie obecna podczas wydarzenia i upewnienie się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.
 - 4) Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.

Rejestrowanie wizerunków dzieci do prywatnego użytku

4. W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie lub widzowie szkolnych wydarzeń i uroczystości itd. rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, informujemy na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że:
 - 1) Wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dzieci – przez ich rodziców/opiekunów prawnych.
 - 2) Zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dzieci nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie prawni tych dzieci wyrażą na to zgodę,
 - 3) Przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze warto sprawdzić ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku dziecka.

Rejestrowanie wizerunku dzieci przez osoby trzecie i media

5. Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrekcji. Ponadto:
 - 1) upewnimy się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.
 - 2) zbieramy informację o:
 - imieniu, nazwisku i adresie osoby lub redakcji występującej o zgodę,
 - uzasadnieniu potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacji, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał,
 - podpisanej deklaracji o zgodności podanych informacji ze stanem faktycznym.
 - 3) personel placówki nie umożliwia przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego dziecka oraz bez zgody dyrekcji.
 - 4) personel placówki nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców/opiekunów prawnych dzieci i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodzica/opiekuna prawnego. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
 - 5) w celu realizacji materiału medialnego dyrekcja może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń placówki dla potrzeb nagrania. Przygotowanych w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających na terenie placówki dzieci.

Zasady w przypadku niewyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku dziecka

6. Jeśli dzieci, rodzice lub opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, będziemy respektować ich decyzję. Podejmiemy w tym celu następujące kroki:
 - 1) Z wyprzedzeniem ustalimy z rodzicami/opiekunami prawnymi i dziećmi, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować dziecko, aby nie utrwaląc jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych.
 - 2) Rozwiązanie, jakie przyjmiemy, nie będzie wykluczające dla dziecka, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.

Przechowywanie zdjęć i nagrań

7. Przechowujemy materiały zawierające wizerunek dzieci w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla dzieci:
 - 1) Nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób

uprawnionych przez placówkę.

- 2) Nośniki będą przechowywane przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji i/lub okres ustalony przez placówkę w polityce ochrony danych osobowych.
8. Nie przechowujemy materiałów elektronicznych zawierających wizerunki dzieci na nośnikach nieszyfrowanych.

MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA

	Tak	Nie
1. Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?		
2. Czy znasz treść dokumentu <i>Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> ?		
3. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
4. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
5. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w <i>Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> przez innego pracownika?		
a. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedź opisowa)		
b. Czy podjąłeś/aś jakieś działania: - jeśli tak – jakie, - jeśli nie – dlaczego? (odpowiedź opisowa)		
6. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące <i>Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> ? (odpowiedź opisowa)		